

BARNEOMBUDET

elevorganisasjonen

LANDSGRUPPEN AV
HELSEØSTRE NSF

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep, 0032 Oslo
Postboks 9359 Grønland
0135 Oslo

Dato: 22.11.2017

Opplæringsloven bør endres – ulik praksis for føring av fravær ved besøk hos skolehelsetjenesten.

Barneombudet, Landsgruppen av helsesøstre i Norsk sykepleierforbund (LaH NSF) og Elevorganisasjonen, ber Kunnskapsdepartementet om å endre forskrift til opplæringsloven § 3-47 slik at det blir tydelig at tid hos skolehelsetjenesten ikke skal føres som fravær. Vi ber også om at Kunnskapsdepartementet allerede nå sender ut en presisering om at besøk hos skolehelsetjenesten ikke skal føres som fravær. Tid hos skolehelsetjenesten bør sidestilles med sosial-pedagogisk rådgivning eller et besøk hos PPT.

Skolehelsetjenesten er prioritert av regjeringen

Siden 2014 har det vært en gradvis økning over statsbudsjettet til helsestasjons- og skolehelsetjenesten i kommunene. I år ble det gitt 1 milliard totalt, og det samme er foreslått videreført i neste budsjettperiode. Vi anser dette som et tydelig tegn på at regjeringen mener disse helsetjenestene er viktige for barn og unge.

Konsekvensen av at to sektorer skal samarbeide, skolen og skolehelsetjenesten, må ikke føre til at elevene får dårligere tilgang til et tilbud som ved mange skoler allerede er svært begrenset.

Tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet

LaH NSF ba tidligere i år Utdanningsdirektoratet om en redegjørelse (vedlagt) for hvordan reglene når det gjelder føring av fravær på vitnemålet skal praktiseres¹ Forespørselen gjaldt fravær som er unntatt 10% regelen, men som likevel føres på vitnemålet. Bakgrunnen for spørsmålet var meldinger om ulik praksis fra skole til skole, til og med i samme kommune.

I svaret (vedlagt) viser Utdanningsdirektoratet til forskriften til opplæringsloven og skriver at:

«timefravær, uavhengig av om det kan dokumenteres, skal føres. Besøk til tannlege, lege, BUP e.l. kan derfor ikke unntas» (§ 3-47 femte) Videre står det: «Fravær i forbindelse med sosial-pedagogisk rådgivning eller time hos PP-tjenesten ikke skal anses som fravær i det hele tatt, da dette er rettigheter som følger av opplæringsloven».

Elevene ønsker så få timer fravær som mulig på vitnemålet da de opplever at mange fraværstimer kan være begrensende med tanke på senere jobbsøking. Helsesøstre rapporterer

---

¹ <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/linn-regelverk/etter-tema/Vitnemal/fravarsgrense---udir-3-2016/hva-er-skillet-mellom-fravarsgrensen-og-annet-regelverk/#forskjellen-pa-reglene-om-fravarsgrense-og-foring-av-fravar-pa-vitnemålet>

at økt oppmerksomhet om fravær generelt gjør at elever i noen tilfeller kvier seg for å benytte seg av skolehelsetjenesten selv om tjenesten er rette instans for henvendelsen. I praksis betyr dette at færre fraværstimer på vitnemålet går foran behovet for helsehjelp. Dette kan få svært uheldige konsekvenser for den eleven dette gjelder.

I tillegg er det uheldig for den viktige samhandlingen mellom skole og skolehelsetjeneste når det gjelder å bidra til at elevene fullfører skoleløpet. Tema er blitt tydeliggjort i nye faglige retningslinjer for helsestasjons- og skolehelsetjenesten².

Nødvendig å vurdere tolkingen opp mot barnekonvensjonen

Vi vil også minne om at ved alle handlinger som berører barn og unge under 18 år skal barns beste være et grunnleggende hensyn i vurderingen, jf. barnekonvensjonen art. 3. Dette gjelder både ved utforming av regelverk og ved tolkninger. Når Kunnskapsdepartementet skal presisere hvordan regelverket ber vi dere om å vurdere om det er barnets beste at tid hos skolehelsetjenesten føres som fravær. Vi vil også peke på barnekonvensjonen art. 24 og retten til nødvendig helsehjelp.

Veien videre

I første omgang ber vi Kunnskapsdepartementet om å sende ut en presisering om at tid hos skolehelsetjenesten ikke skal føres som fravær. Barneombudet, LaH NSF og Elevorganisasjonen mener videre at en endring av forskrift til opplæringsloven § 3-47, der skolehelsetjenesten sidestilles med sosialpedagogisk rådgivning og PPT- tjenesten er nødvendig. Elever skal ikke få fravær for tid hos skolehelsetjenesten.

Med vennlig hilsen

Anne Lindboe
Barneombud

Rahman Akhtar Chaudry
Leder Elevorganisasjonen

Kristin Waldum - Grevbo
Leder, Landsgruppen av helsesøstre

Kopi:
Utdanningsdirektoratet
Helsedirektoratet
Helse- og omsorgsdepartementet

² <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten/seksjon?Titel=fellesdel-samhandling-og-samarbeid-5871>